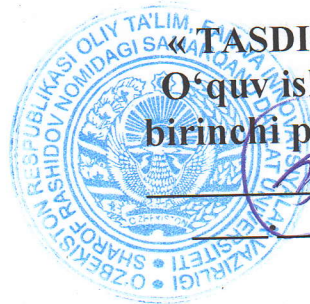

«TASDIQLAYMAN»
O'quv ishlari buyicha
birinchi prorektor

A.S.Soleyev
2025 yil.

MAGISTRLIK DISSERTATSIYASI HIMOYASINI O'TKAZISH TARTIBI VA BAHOLASH MEZONI

Magistrlik dissertatsiyasini rasmiy himoya qilish kuni universitet rektorining buyrug'i bilan tasdiqlangan jadval asosida belgilanadi.

Magistrlik dissertatsiyasining rasmiy himoyasi universitetning Davlat yakuniy attestatsiya komissiyasi tomonidan o'tkaziladi.

Kafedrada dastlabki himoyadan o'tgan magistrlik dissertatsiya ishini ilmiy rahbar xulosasi, ichki va tashqi taqrizchilarning taqrizi, kafedra yig'ilishi bayonnomasi, magistrlik dissertatsiya ishining antiplagiat dasturi orqali tekshirtirilganligi, bilan birgalikda fakultet (institut) YaDA kotibiga topshiriladi.

Fakultet (institut) YaDA kotibi ilmiy rahbar xulosasi, ichki va tashqi taqrizchining taqrizi, kafedra qarori va magistrantlarni himoyaga kiritish to'g'risidagi universitet rektorining buyrug'i bilan himoya uchun Davlat Attestatsiya Komissiyasiga taqdim etadi.

Dissertatsiya ishi himoyasi ilmiy munozara xarakteriga ega bo'lib, ochiq tarzda o'ta talabchanlik va qat'iyatlik bilan ilmiy muloqot asosida o'tkaziladi. Bunda magistrlik dissertatsiyasidagi barcha ilmiy, nazariy-amaliy xulosalar hamda tavsiyalar va takliflar har tomonlama asoslanadi, ishonchliligi tahlil qilinadi.

YaDAK raisi dissertatsiya ishi himoyasi haqida e'lon qilgandan so'ng YaDAK kotibi dissertatsiya ishining mavzusi, magistrantning ismi-sharifi, shuningdek, tegishli hujjatlarning mavjudligi hamda magistrantning («O'quv va ilmiy faoliyati», «Tarjimai holi»), o'quv rejasini bajarganligi, chop etgan ilmiy va uslubiy maqolalari va boshqa ma'lumotlar haqida qisqacha axborot beradi.

Dissertatsiya ishini bayon qilish uchun so'z magistrantning o'ziga beriladi. U dissertatsiya ishining oldiga qo'yilgan maqsad va vazifalari, ishning dolzarbligi, ikki yil davomida olib borgan ilmiy-tadqiqot ishlarining natijalari, amaliy ahamiyati, umumiy xulosalari haqida qisqacha to'xtaladi.

Magistrant dissertatsiya ishi himoyasi paytida jadval, grafiklar, sxemalardan va kompyuter vositalaridan foydalanishi tavsiya etiladi. Magistrantni taqdimot materiallari bilan bayon qilish vaqti 20 minutdan oshmasligi lozim.

Shundan so'ng YaDAK a'zolari va boshqa tinglovchilar dissertatsiya ishi bo'yicha muhokama va ilmiy munozarada qatnashadi. YaDAK a'zolari dissertatsiyaga dahldor bo'lgan muammolar, tadqiqot usullari bo'yicha tegishli savollarni og'zaki tarzda berib tadqiqot jarayoni va bajarilgan ilmiy va amaliy ishlar natijalarini aniqlashlari mumkin. Beriladigan savollar dissertatsiya ishi oldiga qo'yilgan masalaning mohiyatiga taalluqli bo'lishi kerak.

Magistrant ma'ruzasidan so'ng raislik qiluvchi so'zni dissertatsiya ishiga rasmiy taqrizchiga beradi (taqrizchi uzrli sabab bilan ishtirok etmagan hollarda YaDAK kotibi taqrizchi xulosasini o'qib eshittiradi). Taqrizda ko'rsatilgan kamchiliklar, taklif, mulohazalarga o'z munosabatini bildirish uchun so'z yana magistrantga beriladi.

Magistrantning ilmiy rahbariga so'z beriladi. Ilmiy rahbar o'z nutqida magistrantning bajargan dissertatsiya ishiga, olib borgan ilmiy-tadqiqot ishlariga va mustaqil tadqiqotchilik faoliyatiga munosabatini bildiradi. Magistrantning ilmiy rahbari Davlat attestatsiyasi komissiyasi yig'ilishida ishtirok eta olmagan hollarda raislik qiluvchi uning dissertatsiya bo'yicha bergan yozma xulosasini o'qib eshittiradi.

YaDAK a'zolarining yig'ilishida himoya ko'rib chiqiladi va dissertatsiya ishi baholanadi.

Magistrlik dissertatsiyasi O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2015 yil 2 martdagi "Magistratura to'g'risi"dagi Nizomga va O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2018 yil 9 avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizom, universitet Kengashining 2021 yil 29 sentyabrdagi 2-son bayonnomasi bilan tasdiqlangan "Samarqand davlat universitetida talabalar bilimini nazorat qilish tartibi va baholash mezonlari to'g'risida"gi yo'riqnoma va 2024 yil 1-martdagi 9-son yig'ilishda tasdiqlangan unga o'zgartirish kiritish to'g'risidagi qaror asosida baholanadi.

Magistrlik dissertatsiyasini baholashda magistrlik dissertatsiyasi uchun tanlangan mavzu dolzarbligini asoslab berilganligi; qo'yilgan masalaning yechish uslublarini ko'rib chiqilishi va ulardan eng samaralisini aniqlanganligi; magistrantning ilmiy (yoki ilmiy-texnik, ilmiy-ijodiy) izlanishlar olib borish darajasi, mavzuga xos muammolarni tanlay olganligi va ularni aniq dalillar asosida tahlil eta olganligi; tadqiqotda olingan ma'lumotlar va natijalarni tasvirlar (chizma, rasm, taqdimot) shaklida mujassamlantira

olganligi; samarali muqobil yechimni ilmiy, konstruktorlik, texnologik va texnik-iqtisodiy jihatdan asoslab berganligi; ilmiy-texnik masala yechimining natijalari bo'yicha xulosalar va takliflarni shakllantirganligi hamda fan va iqtisodiyotning tegishli tarmoqlarida qo'llash imkoniyatlarini aniqlaganligi va boshqa masalalar e'tiborga olinadi.

Komissiya a'zolari magistrantni quyidagi mezonlar asosida baholaydi:

magistrlik dissertatsiyasi tadqiqot mavzusining dolzarbligini va uning amaliyot bilan bog'liqligini ko'rsatib bera olishi;

magistratura talabasining tadqiqotga va vazifalarni hal etishga mustaqil yondashuvi;

foydalanilgan ilmiy adabiyotlar, ilmiy nashrlar, normativ-huquqiy hujjatlar, statistik ma'lumotlar, shuningdek xorijiy tillardagi adabiyotlar tanqidiy tahlilining to'liqligi va chuqurligi;

tadqiqot usullari amaliyotda qo'llanilganligining asoslanganligi;

olingan natijalar asosida ishlab chiqilgan tavsiyalarning amaliy ahamiyati;

magistratura talabasining magistrlik dissertatsiyasi doirasida o'tkazilgan tadqiqotlar va olingan natijalarni rivojlantirish istiqbollarini ko'ra bilish qobiliyati;

magistrlik dissertatsiyasining nazariy va amaliy qismlaridagi o'zaro mantiqiy bog'liqlikni kuzata bilish malakasi.

Magistrlik dissertatsiya ishi himoyasi 5 baholik tizimda baholanadi:

“5” (“a’lo”) baho - magistrant o'z mutaxassisligi bo'yicha yetarlicha nazariy va amaliy bilimlarga ega; tadqiqot mavzusining dolzarbligini va uning amaliyot bilan bog'liqligini ko'rsatib bera oladi; mohiyatini to'liq tushunadi; fikrlarini tushuntirishda mantiqiy ketma-ketlikka amal qiladi; bajargan dissertatsiya ishi bo'yicha mustaqil fikr-mulohazalar, qarorlar va xulosalar qiladi; tadqiqot usullari amaliyotda qo'llanilganligining asoslangan; o'tkazilgan tadqiqotlar va olingan natijalarni rivojlantirish istiqbollarini ko'ra bilish qobiliyatiga ega; YaDAK a'zolari savollariga aniq va lo'nda, dissertatsiyaga va unga oid normativ-huquqiy xujjatlarga asoslangan holda javob beradi; magistrlik dissertatsiyasi talab darajasida rasmiylashtirilgan.

“4” (“yaxshi”) baho - magistrant o'z mutaxassisligi bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarga ega; tadqiqot mavzusining dolzarbligini va uning amaliyot bilan bog'liqligini ko'rsatib bera oladi; mohiyatini tushunadi; fikrlarini tushuntirishda mantiqiy ketma-ketlikka qisman amal qiladi; bajargan dissertatsiya ishi bo'yicha mustaqil fikr-mulohazalar, qarorlar va xulosalar qiladi; o'tkazilgan tadqiqotlar va olingan natijalarni rivojlantirish istiqbollarini ko'ra bilish qobiliyatiga ega; YaDAK a'zolari savollariga javob beradi; magistrlik dissertatsiyasi talab darajasida rasmiylashtirilgan.

“3” (“qoniqarli”) baho - magistrant o‘z mutaxassisligi bo‘yicha ma‘lum darajada nazariy bilimlarga ega; tadqiqot mavzusining dolzarbligini va uning amaliyot bilan bog‘liqligini ko‘rsatib bera oladi; mohiyatini tushunadi; fikrlarini tushuntirishda mantiqiy ketma-ketlikka amal qilmaydi; bajargan dissertatsiya ishi bo‘yicha mustaqil fikr-mulohazalar, qarorlar va xulosalar qilishda qiynaladi; YaDAK a‘zolari savollariga javoblar asoslanmagan; magistrlik dissertatsiyasi talab darajasida rasmiylashtirilgan.

“2” (“qoniqarsiz”) baho - magistrant o‘z mutaxassisligi bo‘yicha yetarli amaliy va nazariy bilimlarga ega emas; tadqiqot mavzusining dolzarbligini va uning amaliyot bilan bog‘liqligini ko‘rsatib bera olmaydi; mohiyatini tushunmaydi; fikrlarini tushuntirishda mantiqiy ketma-ketlikka amal qilmaydi; bajargan dissertatsiya ishi bo‘yicha mustaqil fikr-mulohazalar, qarorlar va xulosalar qilishda qiynaladi; YaDAK a‘zolari savollariga javob bermaydi; magistrlik dissertatsiyasi talab darajasida rasmiylashtirilmagan.

YaDAK a‘zolari tarkibidan Sanoq komissiyasi tuziladi. sanoq komissiyasi kamida uch kishidan iborat bo‘ladi, rais va ikkita a‘zo. YaDAK a‘zolari tomonidan byulletenlarga qo‘yilgan baholar sanoq komissiyasi tomonidan tahlil qilinadi. YaDAK a‘zolarining 5 bahoga nisbatan qo‘ygan baholari umumlashtiriladi va o‘rta arifmetik qiymati olinadi.

Sanoq komissiyasi raisi tomonidan dissertatsiya ishi himoyasiga qo‘yilgan ballar va baholar e‘lon qilinadi (**har bir magistrant uchun sanoq komissiyasi majlis bayonnomasi to‘ldiriladi**) va YaDAK a‘zolarining ko‘pchilik ovozi bilan tasdiqlanadi. Ovozlar soni teng yoki munozara bo‘lgan holda raisning xulosasi hal qiluvchi hisoblanadi.

YaDAK raisi barcha himoyada ishtirok etuvchilarga dissertatsiya ishi himoyasi bo‘yicha qo‘yilgan baholarni baholarni e‘lon qilib, (**YaDAK majlisi bayonnomasiga ko‘ra**) dissertatsiya ishini muvaffaqiyatli himoya qilgan magistrantlarga magistrlik akademik darajasi berilganligini e‘lon qiladi va majlis tugaganligini ta’kidlaydi.

Himoyada “qoniqarsiz” baholangan yoki kafedra tomonidan himoyaga tavsiya etilmagan dissertatsiya ishi **«TUGALLANMAGAN»** deb hisoblanadi va magistrant keyingi 3 yil davomida qayta himoya qilish huquqiga ega bo‘ladi.

Magistratura markazi boshlig‘i

N.N.Nizamova